

Joukkoliikenteen tilannekatsaus 13.5.2026

Kaupunkirakennelautakunta 13.05.2026 § 83
235/08.01.00/2026

Valmistelija Liikenneinsinööri Anette Korhonen

Joukkoliikennettä määritellään joukkoliikennelaissa useiden ihmisten kuljettamiseen tarkoitettuna yleisesti käytettävissä tai tilattavissa olevana ammattimaisena linja-autoliikenteenä (markkinaehtoisesti tai palvelusopimusasetuksen mukaisesti) sekä raideliikenteenä (palvelusopimusasetuksen mukaisesti). Kokkolassa joukkoliikenne koostuu useista osakokonaisuuksista ja näiden lisäksi niihin on kytköksissä tiivistä myös sivistyskeskuksen lakisäteiset koulukuljetustarpeet.

Kaupungin tilaama joukkoliikennekokonaisuus muodostuu kaupunkiliikenteestä, palveluliikenteestä ja maaseututakseista. Näiden lisäksi kaupunki on kustannusjakosopimuksella mukana tällä hetkellä kahdessa Traficom (ennen Elyn hoitamia) kilpailuttamassa ja hankkimassa linja-autoliikennöinnin linjassa, jotka ovat Lohtaja – Kannus sekä Vaasa – Pietarsaari – Kokkola. Kaupungin ja Traficom (ennen Elyn hoitamia) tilaamien linjojen lisäksi alueella liikennöi markkinaehtoisia joukkoliikennettä, joka perustuu liikennöitsijöiden omaan suunnitteluun, hinnoitteluun ja liikennöintiin ilman erillistä tilausta.

Kaupunkiympäristön ja sivistyskeskuksen edustajat tekevät tiivistä yhteistyötä kuljetuksiin liittyvissä hankinnoissa jo suunnittelusta lähtien. Esimerkiksi kaupunkiliikenteen kesällä 2025 alkaneen uuden sopimuskauden muutosten myötä myös lakisäteisten koulukuljetusten järjestämisessä tapahtui muutoksia tietyillä alueilla. Synergiaetuja pyritään parantamaan ja näin ollen ollaan päädytty esimerkiksi yhteishankintaan tulevassa palveluliikenteen ja lakisäteisten koulukuljetusten kilpailutuksessa.

Traficom (ennen Elyn hoitamia) kilpailuttamia ja hankkimia maaseutumaisia joukkoliikenteen linjoja on siirtynyt vuoden 2025 aikana kaupungin hankintavastuulle. Esimerkkinä ennen kustannusjakosopimuksella hoidettiin muun muassa Kälviän suunnan tilattuja linja-autoliikenteen vuoroja, mutta niiden ollessa kunnan rajojen sisäistä liikennöintiä, siirtyi hankintavastuu kaupungille. Tämän muutoksen myötä esimerkiksi Kälviän suunnan tilausliikenne sisällytettiin kaupunkiliikenteen uuteen sopimukseen ja palvelutasoon.

Lautakunnan kokouksessa esitellään lisäksi alustavaa tilannekatsausta uudistuneen kaupunkiliikenteen ensimmäisen liikennöintivuoden havainnoista ja käyttäjämääristä sekä esitellään peruseriaatteet sivistyskeskuksen lakisäteisistä kuljetuksista ja niiden kytköksistä joukkoliikennehankintoihin.

Kaupunkiympäristöjohtaja

Asia tuodaan tiedoksi kaupunkirakennelautakunnalle.

Päätös

Kaupunkirakennelautakunta merkitsi joukkoliikenteen tilannekatsauksen tiedoksi.